

**WEWNĄ TRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

**W SZKOLE PODSTAWOWEJ
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
NR 45 IM. JANUSZA KORCZAKA
W SOSNOWCU**

**Opracowała: Ewa Musiał
Doradca zawodowy**

Wstęp

Rynek pracy podlega dynamicznym zmianom, które stwarzają konieczność rozwijania umiejętności samookreślenia, samodoskonalenia oraz świadomego planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Umiejętność określania przez uczniów własnych zasobów, pozwoli im w przyszłości odpowiednio reagować na zapotrzebowania rynku pracy. Wsparciem dla nich, jest szereg przedsięwzięć realizowanych przez szkołę, które zapewniają ciągłość zarówno działań doradczych i korelacje pomiędzy tymi działaniami i procesami dydaktyczno-wychowawczymi, ujętymi w dokumencie - Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego.

System doradztwa zawodowego funkcjonujący w szkole zapewnia uczniom zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności do odnalezienia w przyszłości swojego miejsca zawodowego. Sprawne funkcjonowanie tego systemu, angażującego wszystkie osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego, pozwoli dobrze przygotować uczniów do dokonywania wyborów edukacyjno-zawodowych.

1. Słownik pojęć

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego - zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 109.1. pkt 7 (t. jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 900).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu - zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Ustawa Prawo oświatowe art. 109.1. pkt. 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591 z późn. zm.).

Preorientacja zawodowa, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. Realizowana w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.

Orientacja zawodowa, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. Realizowana w klasach w klasach I–VI szkół podstawowych,

Zajęć z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w klasach VII i VIII szkoły podstawowej
Doradztwo zawodowe jest realizowane na: obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodzie; zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego; zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; zajęciach z wychowawcą. (Ustawa Prawo Oświatowe z 14 grudnia 2016 r. Dz. U. 2017 r. poz. 59)

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.

WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, a koordynuje go – szkolny doradca zawodowy.

2. Akty prawne stanowiące umocowanie w prawie oświatowym szkolnego doradcy zawodowego

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2024 r. poz. 80).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 991).

3. Celem głównym Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

4. Cele szczegółowe Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego pozwala realizować następujące cele:

1. Związane z kształtowaniem postaw i zachowań uczniów:

- przygotowanie do samodzielnego i aktywnego kształtowania swojej drogi zawodowej,
- rozwój umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystywania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- umiejętność zdefiniowania własnych możliwości i ograniczeń,
- kształcenie nawyków nieustannego planowania przyszłości i konsekwentnego dążenia do realizacji celu,
- kształtowanie postawy otwartości na wiedzę i prezentowania swojej osobowości,

2. Związane z kształceniem umiejętności uczniów:

- planowanie przyszłości zawodowej,
- organizowanie działań swoich i zespołu (praca w grupie),
- przygotowanie dokumentów związanych z pracą zawodową,
- poszukiwanie pracy,
- prezentowanie się na rynku pracy,
- nawiązywanie kontaktów z pracodawcą (osobistych, telefonicznych, listy, kontakty przez Internet itp.),
- rozpoznawania własnych ograniczeń i możliwości w odniesieniu do planów edukacyjno- zawodowych.

3. Związane z wiedzą uczniów:

- poznanie "świata zawodów" (m. in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań zawodów),
- poznanie struktury systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej
- poznanie ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych,
- poznanie kryteriów rekrutacyjnych do wybranych szkół,
- poznanie instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowych
- poznanie ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
- poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentacji związanej z pracą,
- poznanie zasad prowadzenia korespondencji związanej z zatrudnieniem,
- poznanie wymagań kwalifikacyjnych pracodawcy.

5. Korzyści płynące z działalności Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

- dużo lepsze przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy,
- lepsze dynamiczne i elastyczne dopasowanie ludzi do zawodów - co zapewni niższe koszty społeczne dzięki: mniejszej fluktuacji kadr, zmniejszonej konieczności przekwalifikowań, mniejszej liczby bankructw, większej liczbie sukcesów w zawodzie, większej efektywności w pracy,
- lepsza profilaktyka - uniknięcie części chorób zawodowych,
- mniejszej ilości bezrobotnych "z wyboru",
- lepsze dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy,
- wzrost mobilności zawodowej absolwentów,
- wyrównywanie szans na rynku pracy,

6. Adresaci WSDZ

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

WSDZ w ramach pracy z uczniem obejmuje:

- Prowadzenie zajęć grupowych, w tym zajęcia dydaktyczne w kl. VII i VIII z doradztwa zawodowego związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.
- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- Udzielanie porad i konsultacji indywidualnych.
- Analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym i krajowym rynku Pracy.
- Udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
- Umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.
- Umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe.
- Informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych.
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, w tym branżowych.
- Pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno zawodowego.
- Przedstawienie możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole.
- Wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym.
- Realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu.
- Udzielanie informacji na temat poruszania się po rynku pracy, poszukiwania i utrzymywania pracy oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne.
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin,
- Kształtowanie umiejętności samooceny.

- Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy.
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów.
- Organizowanie uczniowskiego wolontariatu.
- Udzielanie informacji dotyczącej wpływu rynku pracy na planowanie kariery obejmujące: zapotrzebowanie na pracowników w różnych branżach w ostatnich latach, cechy dobrego, pracownika oczekiwane przez pracodawców.
- Kształtowanie umiejętności świadomego wyboru przyszłości edukacyjno-zawodowej.
- Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach ponadpodstawowych, a następnie szkołach wyższych.
- Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami obejmuje:

- Określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły na każdy rok nauki.
- Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.
- Wspieranie nauczycieli, specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno- pedagogicznej.
- Określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w placówce.
- Informowanie o szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego.
- Udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego.
- Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy.

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- Prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów.
- Prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów.
- Informowanie o targach edukacyjnych.
- Gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno zawodowej.
- Zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.

7. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej: Dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m. in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy).

Zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy :

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów,
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym,
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami,

- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia,
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z preorientacją, orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych,
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej,
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów.

8. Formy działań realizowanych w ramach WSDZ ze względu na jego adresatów

Formy adresowane do uczniów:

- Porady i konsultacje indywidualne (np. analiza przez ucznia własnego potencjału i możliwości wykorzystania go na rynku pracy, poznawanie swoich zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, umiejętności, poznaniu swoich mocnych stron, lepsze poznanie własnych predyspozycji i zainteresowań zawodowych, sformułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy.
- Zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, uczenia się, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Zajęcia grupowe, w tym zajęcia dydaktyczne w kl. VII i VIII z doradztwa zawodowego.
- Określanie potencjału edukacyjno-zawodowego.
- Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych szkół ponadpodstawowych/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Wycieczki zawodoznawcze.
- Udział w targach edukacyjnych.
- Udział w konkursach branżowych.
- Dostęp do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik.
- Organizowanie uczniowskiego wolontariatu.

Formy adresowane do rodziców:

- Tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły
- Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach. o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych szkół ponadpodstaowowych/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.
- Zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez organizowanie targów edukacyjnych szkół ponadpodstawowych.

- Spotkania grupowe nauczycieli, wychowawców, specjalistów z rodzicami poświęcone doradztwu zawodowemu, charakterystyka szkolnictwa ponadpodstawowego oraz rekrutacja do szkół, wspomaganie rozwoju zdolności i zainteresowań, współdziałanie z dzieckiem w wyborze dalszych etapów nauki).
- Konsultacje indywidualne nauczycieli, doradców, specjalistów z rodzicami o postępach edukacyjnych dziecka, wskazywanie jego mocnych stron, zdolności i zainteresowań, sposobów wspierania i komunikacji oraz innych tematów zgodnych z zapotrzebowaniem rodziców.
- Przedsięwzięcia promujące doradztwo, np. konkursy, imprezy.
- Spotkania, prezentacje dla rodziców z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, specjalistami.
- Zapewnienie stałego i systematycznie aktualizowanego dostępu do informacji o pełnej ofercie edukacyjnej na kolejnych etapach kształcenia.
- Włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania, udział w organizowaniu imprez szkolnych związanych z doradztwem zawodowym.
- Indywidualna praca z rodzicami, których dzieci mają problemy zdrowotne, emocjonalne, intelektualne i itp.

Formy adresowane do nauczycieli:

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.
- Śledzenie losów zawodowych absolwentów.
- Organizowanie dni otwartych szkoły /oferta edukacyjna placówki, jej promocja/.
- Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu, instytucji rynku pracy:

- Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców /oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/.
- Współpraca z lokalnymi szkołami ponadpodstawowymi.
- Współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy /Powiatowy Urząd Pracy, Ochotnicze Hufca Pracy, firmy doradztwa personalnego i pośrednictwa pracy/.

9. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonych do tego sali lub innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie lub pokoju z dostępem do Internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów. Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.),
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.),
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka),
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.),
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, programy komputerowe itp.),
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.,
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery,
- tablice (flipchart, ścienna, magnetyczna).

10. Sojusznicy sieci współpracy

LP.	Instytucje / sojusznicy	Przykłady współpracy w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego
1.	Poradnia psychologiczno - Pedagogiczna	<p>1. Udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej (diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;</p> <p>2. Wspieranie w działaniach doradczych nauczycieli i rodziców poprzez, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> . warsztaty, . porady i konsultacje, . wykłady i prelekcje, . działalności informacyjno-szkoleniowa.
1.	Centrum Doskonalenia Nauczycieli	<p>Umożliwienie nauczycielom korzystania z różnych form doskonalenia zawodowego w postaci np. konferencji, seminariów, warsztatów, rad szkoleniowych, kursów doskonalących i kwalifikacyjnych, itp., związanych z tematyką doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz proponować regionalne rozwiązania systemowe.</p>
3.	Kuratoria Oświaty, Urząd Miasta	<p>1. Ustalanie harmonogramu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych na terenie danego województwa.</p> <p>2. Udostępnianie informacji o wolnych miejscach w szkołach ponadpodstawowych na terenie danego województwa.</p> <p>3. Organizowanie Targów Edukacyjnych.</p> <p>4. Tworzenie w województwie sieci doradztwa zawodowego.</p>
4.	Szkoły ponadpodstawowe	<p>1. Dostarczanie informacji na temat planowanych kierunków kształcenia, zawodów, zasad rekrutacji, przedmiotów rozszerzonych, oferty zajęć pozalekcyjnych, itp. (poprzez np. Dni Otwarte, zapraszanie przedstawicieli szkół ponadpodstawowych, strony www szkół, itp.)</p> <p>2. Organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;</p>

5.	Cechy Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości, Izby Rzemieślnicze	<p>1. Oferują szkolenia zawodowe w formie nauki zawodu w rzemiośle, której czas trwania jest zróżnicowany zależnie od wieku i rodzaju przygotowania zawodowego.</p> <p>2. Pozyskują pracodawców, odpowiadających za praktyczną naukę zawodu uczniów.</p> <p>3. Organizują konkursy dla dzieci i młodzieży.</p>
6.	Urzędy Pracy	<p>Źródło aktualnych informacji, np. o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zawodach deficytowych, nadwyżkowych, zrównoważonych w danym regionie, - zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy, - prognozach zapotrzebowania na pracowników wśród pracodawców - aktualnej informacji zawodowej, - pożądanym kwalifikacjach i kompetencjach wśród przyszłych pracowników w danym zawodzie/ stanowisku pracy. <p>W/w informacje dostępne są, np.: w formie papierowej, filmów, programów komputerowych, stron www, podczas wizyt w w/w instytucjach oraz podczas spotkań z uczniami na terenie szkoły.</p>
7.	OHP w tym MCK.	<p>1. Przeprowadzanie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery.</p> <p>2. Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych.</p> <p>3. Udostępnienie zainteresowanym, np. materiałów, informatorów, publikacji, gazetek, filmów.</p> <p>4. Młodzieżowe Centra Kariery: prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery, diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych, udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.</p>
8.	Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE)	<p>1. Organizowanie i koordynowanie szkoleń dla nauczycieli, nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych.</p> <p>2. Opracowywanie programów kształcenia zawodowego oraz prowadzenie działalności wydawniczej z uwzględnieniem warsztatu metodycznego doradcy.</p>
9.	Zakłady Pracy/pracodawcy	<p>Dostarczanie informacji np. poprzez wycieczki do zakładów pracy (np. obserwacje zawodowe), wywiady z przedstawicielami zawodów, wolontariat (np. doświadczenie pracy) o specyfice pracy w wybranym zawodzie.</p>

11. Program realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w danym roku szkolnym.

Szkoła opracowuje WSDZ na cały cykl kształcenia w szkole podstawowej. Dla usprawnienia realizacji zapisów WSDZ przygotowany będzie roczny plan realizacji działań doradczych, w którym znajdować się będą następujące elementy:

- Rodzaj działania/tematyka zajęć;
- Oddział, których dotyczą działania;
- Metody i formy realizacji;
- Terminy realizacji działań;
- Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań;
- Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.

Roczny plan zostanie opracowany przez doradcę zawodowego we współpracy z przedstawicielami zespołów przedmiotowych.

12. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego oraz roczny program doradztwa są monitorowane. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ, która nastąpi na koniec roku szkolnego. Jego podstawą jest informacja zwrotna od nauczycieli, dotycząca realizacji przez nich doradztwa zawodowego w szkole. Analiza tych informacji przyczyni się do usprawnienia działań w tym zakresie w kolejnych latach. Wnioski z analizy będą również miały charakter informacyjny, a także promujący szkołę i pracę doradcy zawodowego oraz osób zaangażowanych w zadania z doradztwa zawodowego.

ZAŁĄCZNIK:

1. Program realizacji doradztwa zawodowego w kl. VII i VIII.
2. Roczny program realizacji WSDZ.